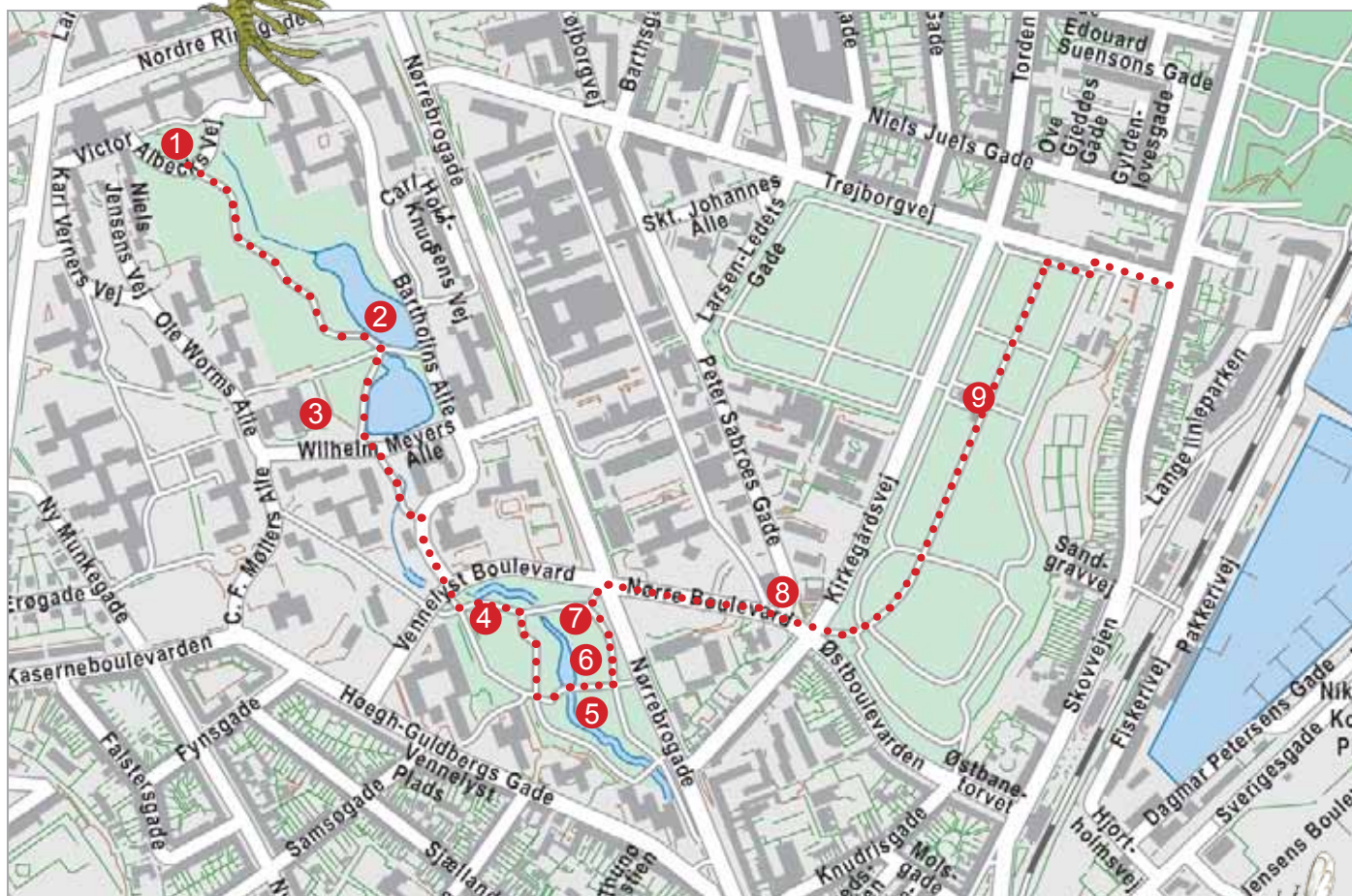

Universitetsparken, Vennelystparken og Nordre Kirkegård

NATUR OG MILJØ
Teknik og Miljø
Aarhus kommune

Illustrationer: Bjarne Colles

Om turforslaget

Turforslaget går gennem Universitetsparken, Vennelystparken og Nordre Kirkegård. Ruten forbinder på denne måde to populære parker med en af kommunens kirkegårde og giver et godt indtryk af områderne som små grønne oaser i det centrale Aarhus.

Den samlede turlængde er på godt 2 km. Ønsker man en længere tur kan turen kombineres med en tur i Riis Skov.

Eventuelle busforbindelser til området kan findes på [Midttrafiks hjemmeside](#).

Universitetsparken, Vennelystparken og Nordre Kirkegård

Turforslaget begynder vi turen i den nordligste ende af **Universitetsparken**.

Man kan gå fra Ringgaden gennem tunnellen ved siden af Statsbiblioteket under Universitetets aula eller gå ind fra Langelandsgade ved siden af Statsbiblioteket. Her kommer man først til **Amfiteatret** ① ved **Aarhus Universitet**. Aarhus Universitet er anlagt som en campus omkring Universitetsparken på baggrund af en arkitektkonkurrence, der blev udskrevet i 1931. Arkitekterne Kay Fisker, C.F. Møller og Povl Stegmann vandt arkitektkonkurrencen og C.F. Møllers Tegnestue har stået for byggeriet siden da. Parken er tegnet af landskabsarkitekt C. Th. Sørensen og er karakteriseret ved de mange egetræer, der sammen med bygninger og terræn danner et harmonisk og spændende miljø. Egene er sået som håndstrøede agern.

Turen fortsætter ned mod **Universitetssøerne** ② og forbi **Naturhistorisk Museum** ③.

I Universitetssøerne er der masser af liv. Året rundt ses hættemåger, gråænder og vandhøns. En stor del af vandet i søerne løber ud via et overløbsrør i den øvre sø. Vandet fortsætter i en aquadukt under den nedre sø for til sidst at dukke op til overfladen igen umiddelbart før Vennelystparken.

Vennelystparken

Parken er anlagt på begge sider af en morænekløft, der engang var et sumpet græsningsareal for kvæg. I dag er parken et yndet grønt fristed bl.a. for de mange studerende fra de nærliggende studiesteder.

Parken er den ældste park i Aarhus og blev anlagt i i perioden 1824-1830 af Oberst Høegh-Guldberg. I 1830 åbnes parken med navnet "Vennelyst" og offentligheden fik adgang til parken. I 1882 overtog Aarhus Kommune anlægget. Parken blev udvidet i 1890-1892, hvor den omtrent fik sit nuværende omfang. Gennem hele sin historie har Vennelyst været et yndet udflugtsmål for aarhusianerne. Efter sabotage under krigen af det i 1920'erne opførte teater- og restaurationskompleks "Vennelyst" ophørte parkens historie som forlystelsessted. Fra 1956 og fremefter blev der afgivet arealer til Tandlæge-, Journalist- og Sygeplejehøjskoler og til Aarhus Kunstmuseum. Efter kunstmuseets flytning til Aros er bygningen overgået til Aarhus Universitet.

I parkens vestlige del ligger en **legeplads med toiletter** ④ og rundt i parken er der tre skulpturer: "**Uffe hin Spage**" ⑤ af Johannes C. Bjerg (1948), "**Siddeskulptur**" ⑥ af Ib Geertsen (1988) og "**Manden**" ⑦ af Svend Rathsack (1948).

Krydser man Nørrebrogade og fortsætter ad Nørre Boulevard til Nordre Kirkegård, kommer man forbi det spektakulære og lidt specielle "**Heimdal**" ⑧ et hus til kræftens bekæmpelses rådgivning tegnet af den verdensberømte arkitekt Frank Gehrys.

Nordre Kirkegård

Den første del af Nordre Kirkegård blev indviet i 1876. Kirkegården blev herefter udvidet 4 gange frem til den sidste udvidelse i 1912, hvor Knudrisbakke blev inddraget efter udgravningen og anlæggelsen af Østboulevarden.

Den grundlæggende ide ved Nordre Kirkegårds udformning er parkpræget, med den gennemgående allé, de mange fritstående træer og de svungne stier og gange, der som helhed giver kirkegården karakteren af en park.

Midt i anlægget ligger **kapellet**. ⑨ Den første del af kapellet blev opført i nyromansk stil med korsfløje tegnet af arkitekt V.Puch blev indviet i 1880. Kapellet blev ombygget og udvidet i 1909 af arkitekt S.F.Kühnel. I 1942 blev kapelrummet udsmykket af Harald Borre, og i kælderen blev der indrettet krematorium. Krematoriet er ikke længere i anvendelse.

En kirkegård rummer en del kulturhistorie, og gravmonumenterne kan fortælle historie. Blandt navnene på gravstenene findes berømte personligheder, lokale som nationale. Og blandt de mange beplantninger kan der findes botaniske sjældenheder og et rigt fugleliv.

Natur og Miljø har udgivet en Guide over 25 gravminder på Nordre Kirkegård samt en mindre folder, som begge findes som papirpublikationer og på kommunens hjemmeside.